

Literatura przykładowa

1. **Encyklopedia Samorządu Terytorialnego** pod redakcją Katarzyny Miaskowskiej-Daszkiewicz, Wolters Kluwer Polska, 2011

Prezentowana publikacja jest efektem pracy zespołu naukowców z kilkunastu ośrodków naukowych w Polsce, którzy podjęli się opracowania bogatej problematyki samorządu terytorialnego. Książka adresowana jest do szerokiego kręgu Czytelników. Zainteresuje studentów, których program nauczania obejmuje problematykę samorządową, jak i praktyków - mamy tu na myśli coraz liczniejszą grupę samorządowców w Polsce. Powinna także okazać się pożyteczna dla teoretyków prawa szukających inspiracji do dalszych badań nad kwestiami samorządowymi. Szeroki wachlarz przedstawianych w pracy zagadnień, nierzadko wykraczających poza dziedzinę prawa, może skłaniać do zainteresowania się opracowaniem również historyków ustroju, socjologów, politologów czy nawet filozofów.

2. **Andrzej Miszczuk, Magdalena Miszczuk, Krzysztof Żuk, Gospodarka samorządu terytorialnego**, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2011

Kompendium wiedzy na temat ekonomicznych aspektów funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego z uwzględnieniem najnowszych uregulowań prawnych i członkostwa Polski w UE.

3. **Andrzej Borodo „Samorząd terytorialny: system prawnofinansowy”**. Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, 2012.

Opracowanie Samorząd terytorialny. System prawnofinansowy przedstawia aktualny system prawny finansów samorządu terytorialnego w Polsce. Jest podręcznikiem akademickim skierowanym do studentów wydziałów prawa i administracji, studentów nauk ekonomicznych i zarządzania oraz uczestników studiów podyplomowych i specjalistycznych. Zainteresuje radnych gmin, powiatów i województw, wójtów, burmistrzów, prezydentów miast, członków zarządów, osoby zajmujące się obsługą prawną jednostek samorządu terytorialnego, pracowników samorządowych, urzędników administracji rządowej,

pracowników regionalnych izb obrachunkowych, urzędów skarbowych, samorządowych kolegiów odwoławczych, organów kontroli. W książce analizowane są takie zagadnienia, jak: teoretyczne aspekty systemu finansowego samorządu terytorialnego, podatki i opłaty samorządowe, udziały jednostek samorządu terytorialnego w podatkach, subwencje ogólne, dotacje celowe, wpłaty wyrównawcze, działalność gospodarcza samorządu, dług publiczny i deficyt budżetowy gmin, powiatów i województw, rodzaje, formy i podstawy prawne wydatków samorządowych, prawo dotyczące budżetu i procedury budżetowej samorządu, odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, kontrola wewnętrzna i zewnętrzna w stosunku do samorządów, nadzór nad działalnością samorządową, źródła dochodów samorządu terytorialnego pochodzące z budżetu Unii Europejskiej. W pracy uwzględniono orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego, Sądu Najwyższego, sądów administracyjnych.

4. Samorząd terytorialny Podstawy ustroju i działalność – Izdebski Hubert,
LexisNexis, 2010.

Podręcznik stanowi kompleksowe, uwzględniające także problematykę mienia i finansów, opracowanie prawnych podstaw organizacji i działalności samorządu terytorialnego. Łączy on wątki ogólnodoktrynalne, w tym konstytucyjne, porównawcze i historyczne z treścią obowiązującego prawa jako „prawa w działaniu”. W pracy omówiono również konstytucyjne prawo obywateli do informacji publicznej oraz problematykę etyki w działalności samorządu. Przytoczono aktualne orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego, Sądu Najwyższego i sądów administracyjnych oraz wiele rozstrzygnięć nadzorczych. Korzystanie z podręcznika ułatwia skorowidz rzeczowy. Opracowanie przeznaczone jest dla studentów prawa, administracji i studiów samorządu terytorialnego, a także dla praktyków zarówno pełniących funkcje w organach i urzędach samorządu terytorialnego oraz w organach nadzoru, jak i świadczących pomoc prawną w tym zakresie.

5. Kazimierz Bandarzewski, Paweł Chmielnicki, Wiesław Kisiel „Prawo samorządu terytorialnego w Polsce”.

- Wydawnictwo prawnicze LexisNexis, Rok wydania: 2011.

Podręcznik jest adresowany do studentów prawa i administracji oraz zainteresowanych praktyków. W książce są omówione wszystkie kluczowe zagadnienia polskiego samorządu terytorialnego: struktura władz, procedury uchwałodawcze, pełnomocnictwo administracyjne i przenoszenie kompetencji, nadzór administracyjny i sądowa kontrola samorządu. Autorzy odwołują się zarówno do Konstytucji RP, Europejskiej Karty Samorządu Lokalnego, ustaw, jak i do prawa miejscowego. W szerokim zakresie wykorzystali orzecznictwo TK, SN i sądów administracyjnych. Wyeksponowali zarówno cechy wspólne samorządu gminnego, powiatowego i wojewódzkiego, jak i różnice między nimi. Autorzy krytycznie oceniają działalność prawodawcy, podsuwając mu propozycje szczegółowych korekt, sprzyjających decentralizowaniu administracji publicznej, i wspierania założeń społeczeństwa obywatelskiego.

5.

Dochody budżetu jednostek samorządu terytorialnego Andrzej Niezgoda, Antoni Hanusz, Piotr Czerski

Dochody budżetu jednostek samorządu terytorialnego opis książki:

Realizowanie przez samorząd terytorialny ciężących na nim zadań uzależnione jest od zapewnienia mu dostatecznych źródeł finansowania. Celowi temu powinien służyć odpowiednio funkcjonujący system dochodów, jemu właśnie poświęcone jest niniejsze opracowanie. Zawiera ono omówienie przepisów regulujących podatki, opłaty i inne źródła dochodów własnych gmin, powiatów oraz województw samorządowych, a także subwencje ogólne i dotacje celowe, jakie otrzymują. Znajomość tej problematyki jest ważna nie tylko z punktu widzenia sprawnego realizowania dochodów samorządowych, lecz także obowiązków spoczywających na podatnikach, płatnikach i inkasentach.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997,(**Dz. U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 z późniejszymi zmianami**)

Ustawa z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym, (**tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. nr 594, z późn. zm.**).

Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 o samorządzie powiatowym, (**tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. nr 595 z późn. zm.**).

Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 o samorządzie województwa, (**tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. nr 596 z późn. zm.**).

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 o finansach publicznych (**tekst jedno. Dz. U. z 2013 nr 885**)

Ustawa z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (**tekst jedno. Dz. U. z 2014 nr 1115 z późn. zm.**)

Kodeks postępowania administracyjnego, z dnia 17 czerwca 1960, (**tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. nr 267 z późn.zm.**)

Ustawa z dnia 15 września 2000 r. o zasadach przystępowania jednostek samorządu terytorialnego do międzynarodowych zrzeszeń społeczności lokalnych i regionalnych, (**Dz. U. z 2000 r. Nr 91, poz. 1009 z późn. zm.**)

Europejska Karta Samorządu Terytorialnego (Lokalnego) Rady Europy z dnia 15 października 1985 r. (**ratyfikowana przez Polskę w 1991 r. - Dz. U. 1994 Nr 124, poz. 607; późn. zm.**)

Strona internetowa województwa pomorskiego: www.pomorskie.eu oraz strony internetowe gmin i powiatów województwa.